

LLEI 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris.

DOGC núm. 7900, 19/06/2019

TEXT CONSOLIDAT

Vigència 18/03/2023 -

Preàmbul

I

La comunitat internacional, en la Cimera Mundial sobre Desenvolupament Sostenible de Johannesburg del 2002, es va marcar com una de les fites reduir significativament la fam al món i per això era imprescindible, entre altres accions, incrementar la producció i la productivitat agràries a escala mundial.

L'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) estima que la població mundial en l'horitzó del 2050 s'incrementarà fins a arribar als 9.700 milions de persones. Per a garantir la provisió d'aliments a tot el planeta, i tenint en compte les diferències socials, els canvis continus en la cadena alimentària i els costums en l'alimentació, la FAO calcula que caldrà incrementar en un 70% la producció d'aliments.

Aquest augment de producció, segons aquesta organització de les Nacions Unides, vindrà del millorament del rendiment i la intensificació dels conreus, i també de l'augment de la superfície cultivada, que s'incrementarà als països en desenvolupament, però es reduirà als països desenvolupats. Per això, és necessari protegir la superfície agrària.

D'acord amb dades de projecció poblacional de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Catalunya tindrà sis-cents mil habitants més en l'horitzó del 2050, segons l'escenari mitjà, la qual cosa situa la realitat catalana a la mateixa escala que la mundial i fa necessària una gestió sostenible en tots els sectors de la producció d'aliments a casa nostra. En aquest sentit, cal reconèixer que la multifuncionalitat i la sostenibilitat de l'activitat agrària s'assoleixen a partir de la capacitat d'assegurar satisfactòriament el vincle entre la producció, la qualitat i la seguretat alimentàries; l'equilibri territorial i la preservació del món rural i els seus habitants; el manteniment del paisatge i el respecte per les condicions ambientals i la conservació de la biodiversitat, i la seva contribució a la mitigació del canvi climàtic.

Però, si veiem la forta correlació entre l'activitat agrària i la fixació de població al territori, el fet de mantenir i potenciar aquesta activitat ja no només és una fita, sinó que és una necessitat, si volem tenir un país demogràficament equilibrat.

Cal destacar el paper que juguen els espais agraris i l'agricultura en entorns urbans i metropolitans, que esdevenen una infraestructura pel fet d'ésser una activitat econòmica i de proveïment alimentari de

proximitat i per llurs funcions ambientals i socials.

El Comitè Econòmic i Social Europeu recorda «la fragilitat en què es troben els espais agraris periurbans i l'agricultura periurbana europea» i proposa la necessitat de donar estabilitat al sòl agrari periurbà «mitjançant instruments i mecanismes que la garanteixin, reduint al màxim la pressió urbanística i els usos aliens a l'activitat agrària i facilitant l'accés a l'ús agrari de la terra».

En aquesta línia, la Carta de l'agricultura periurbana «constata que els àmbits periurbans són una realitat en augment en molts municipis de l'Estat espanyol, de la Unió Europea i del món, com a conseqüència del model metropolità contemporani i de la consegüent generació d'espais a mig camí entre els centres de les ciutats i els entorns rurals més allunyats».

A més a més, es dona la circumstància que som el segon clúster agroalimentari d'Europa, en gran part pel fet que la indústria alimentària de Catalunya elabora productes de gran qualitat i és un dels sectors econòmics que ha demostrat ésser més resiliència a la conjuntura econòmica actual.

Tot el que s'ha expressat fins ara respon a una necessitat comuna, que és disposar de terres suficients per a poder dur a terme aquesta activitat.

La pèrdua de sòl productiu, a més de la repercussió en la producció d'aliments i matèries primeres, comporta la destrucció d'un bé limitat i escàs que, atesa la seva formació, deriva d'un procés extremament lent i es pot considerar que no és un recurs renovable.

El Comitè Econòmic i Social Europeu en el Dictamen sobre l'agricultura periurbana recorda que, juntament amb la cultura de l'aigua, «és necessari introduir en la societat la cultura del sòl com a recurs limitat i com a patrimoni comú de difícil recuperació una vegada destruït».

Catalunya té 3,2 milions d'hectàrees de superfície, de les quals al voltant d'un milió poden ésser considerades terres de conreu, el 21,6% són conreus de regadiu i de secà, el 7% són pastures i el 64% són massa forestal. Segons el mapa d'hàbitats de Catalunya, hi ha 45.000 hectàrees de conreus abandonats, que representen l'1,4% de la superfície catalana. Tenint en compte la importància quantitativa que tenen, des d'un punt de vista territorial cal una regulació substantiva, per tal que els espais agraris tinguin el reconeixement de llurs valors i estiguin dotats de la regulació que els correspon.

Al llarg dels anys vuitanta i noranta del segle passat, es produeix una ocupació continuada del sòl d'ús agrari, en bona part justificada a partir de l'increment de la demanda de segones residències, a mesura que va millorant la situació de l'economia i augmenta el poder adquisitiu de les famílies catalanes. Val a dir que en aquest període també es construeixen algunes infraestructures importants per al desenvolupament econòmic i social de Catalunya, que igualment exerceixen un impacte destacat sobre el territori, com són el desdoblament de l'N-II entre Lleida i Barcelona i l'eix Transversal i el seu posterior desdoblament ja al segle xxi. També cal tenir en compte l'expansió de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la construcció d'infraestructures, com ara la xarxa de transport ferroviari o la millora de la xarxa viària per a acollir més desplaçaments, que han generat, a banda de l'edificació corresponent, el creixement poblacional dels municipis propers.

II

El Parlament de Catalunya, sobretot a instàncies de les organitzacions agràries, s'ha anat pronunciant d'una manera reiterada sobre la necessitat d'una llei dels espais agraris, que, evidentment, n'estableixi

els criteris bàsics i concrets quins són els espais d'alt valor agrari. Aquesta qüestió s'ha tractat en la Llei 23/1983, del 21 de novembre, de política territorial, que establia en l'article 5 que el pla territorial havia de definir «les terres d'ús agrícola o forestal d'especial interès que cal conservar o ampliar per les seves característiques d'extensió, de situació i de fertilitat»; en la Llei 18/2001, del 31 de desembre, d'orientació agrària, i en la Resolució 671/VIII del Parlament de Catalunya, del 14 d'abril de 2010, sobre el món agrari, reiterada en la Resolució 275/IX.

Així mateix, la Resolució 739/X del Parlament de Catalunya, de l'11 de juliol de 2014, sobre el món agrari, fa incidència en la planificació de les infraestructures de comunicació i els regadius, i també en el fet de dur a terme estudis d'impacte agrari en les xarxes de comunicacions.

El Parlament, en la dotzena legislatura, s'ha pronunciat en dues ocasions més apressant l'aprovació d'una llei dels espais agraris. Concretament, en la Moció 31/XI, en què insta el Govern a presentar el projecte de llei del sòl d'ús agrari, i en la Moció 86/XI, sobre polítiques agràries, ramaderes i forestals.

III

Aquesta llei s'adopta per diferents motius.

En primer lloc, per frenar la creixent ocupació del sòl derivada del creixement urbà i de l'expansió de la superfície forestal, que comporta no tan sols la intrusió en el medi agrari, sinó que també genera quotes importants d'inseguretat jurídica i pèrdua de competitivitat de les explotacions agràries. A tall d'exemple, a continuació s'esmenten alguns dels casos que s'han produït al llarg dels darrers anys i als quals convé donar resposta amb aquesta llei:

- El traçat d'algunes vies de comunicació arriba a mig partir algunes finques, de manera que el que fins al moment de la construcció de la infraestructura era una única unitat acaba esdevenint dues o més parcel·les d'extensió reduïda i separades per la nova via, la qual cosa representa un obstacle considerable per a la mobilitat dins de l'explotació mateixa i també entre les explotacions i els centres de subministrament o de recollida de les produccions.
- L'establiment de servituds de pas sobre finques rústiques a causa de l'emplaçament d'instal·lacions de lleure força freqüentades, com ara camps de tir o d'aeromodelisme.
- L'alteració del traçat de vies rurals, i singularment de camins i de vies pecuàries, que es veuen envaïts per noves construccions o que són ocupats com a camins de servei per part d'empreses privades per a atendre llurs necessitats, com ara empreses energètiques, mines o pedreres. També es dona el cas de llur utilització per a dur-hi a terme competicions esportives.

En segon lloc, per complir les recomanacions de l'Assemblea Plenària de l'Aliança Mundial per al Sòl duta a terme a Roma al juliol del 2014 i patrocinada per la FAO.

I, en tercer lloc, per impulsar el Pla nacional per a l'aplicació de l'Agenda 2030 a Catalunya i, concretament, el segon objectiu de desenvolupament sostenible (ODS 2): «Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.»

Aquesta llei té com a objectiu ordenar la gestió dels espais agraris a Catalunya i dissenyar els mecanismes necessaris per a donar seguretat jurídica als titulars de les explotacions agràries. A més, té caràcter de normativa específica en actuacions urbanístiques dutes a terme en els espais agraris i també pretén regular mecanismes per a posar en producció parcel·les agrícoles i ramaderes en desús.

IV

La llei es divideix en set capítols.

El capítol I delimita l'objecte i les finalitats de la llei, que són la planificació i la gestió dels espais agraris, i el règim jurídic, la regulació dels supòsits i les modalitats d'intervenció pública.

El capítol II estableix i desplega els instruments de la planificació territorial sectorial agrària.

El capítol III regula l'anàlisi d'afectacions agràries com a instrument de les relacions entre la planificació territorial, el planejament urbanístic i la protecció ambiental.

El capítol IV estableix un sistema d'informació per a la protecció dels espais agraris com a eina d'avaluació, de control i de seguiment de l'estat d'aquests espais i per a la necessària gestió sostenible dels sòls.

El capítol V, pel que fa a les infraestructures als espais agraris, distingeix les infraestructures que són d'interès general a l'espai agrari de les infraestructures agràries, i també els camins rurals, per a establir la regulació de les obres, la planificació, la programació i l'execució d'aquestes i la preservació de la unitat mínima de conreu quan s'executen.

El capítol VI es dedica a l'activitat agrària periurbana, com una nova realitat territorial que s'ha de tenir en compte en la planificació territorial i en el desenvolupament de les infraestructures.

El capítol VII defineix l'establiment i les funcions del Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús, que ha de gestionar les terres que es declarin infrutilitzades, tenint en compte els aspectes de la declaració, de les sol·licituds i del lloguer.

Capítol I

Disposicions generals

Article 1

Objecte

L'objecte d'aquesta llei és regular la planificació i la gestió dels espais agraris de Catalunya i llur conservació i protecció, el règim jurídic que els és aplicable i els supòsits i les modalitats d'intervenció pública, per a assegurar que el sector agrari la pugui emprar de la manera més beneficiosa possible, amb la finalitat de produir aliments, en el marc d'una activitat agrària econòmicament viable, d'una manera sostenible i respectuosa amb el medi ambient, d'acord amb la legislació ambiental i amb l'horitzó d'assolir la sobirania alimentària de Catalunya, de conformitat amb la normativa vigent.

Article 2

Finalitats

Les finalitats d'aquesta llei són:

- a) Preservar i protegir els espais agraris, com un recurs natural essencial per a la producció d'aliments i d'altres productes –béns i serveis– i per a llur viabilitat econòmica, i com un element de conservació de la cultura, la biodiversitat i els diferents ecosistemes naturals, que són la base del desenvolupament sostenible que ajuda a garantir la salut i el benestar dels humans, els animals i les plantes.
- b) Preservar la connectivitat dels espais agraris.

- c) Assegurar la viabilitat econòmica en la producció de béns i serveis i en la producció d'aliments.
- d) Reconèixer l'espai agrari i l'entorn rural com a béns d'interès general per a la població, en el marc d'un mercat global.
- e) Afavorir la continuïtat de les activitats agrícola, ramadera i forestal i incrementar-ne l'eficàcia i l'eficiència.
- f) Preservar els sòls agronòmicament més valuosos i productius.
- g) Protegir els espais d'alt valor agrari.
- h) Contribuir a la preservació i la millora dels valors paisatgístics i ambientals associats als espais agraris.
- i) Establir les bases jurídiques i tècniques per a la planificació dels espais agraris.
- j) Afavorir el desenvolupament dels espais agraris en conjunt i dinamitzar-los socioeconòmicament.
- k) Dinamitzar l'activitat econòmica del sector i afavorir la continuïtat d'empreses familiars agràries arrelades al territori.
- l) Potenciar el sector agrari, amb l'impuls de mesures fiscals i pressupostàries específiques adreçades al sector, en particular, a les àrees amb dificultats especials o amb despoblació.
- m) Regular els edificis construïts a l'espai agrari, estiguin en ús o no, i que formin o hagin format part de l'activitat agrària.
- n) Establir criteris amb relació als edificis construïts a l'espai rural, per a donar-los un nou ús cap a activitats complementàries a l'activitat agrària o cap a activitats econòmiques artesanals.

Article 3

Definicions

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per:

- a) *Espai agrari*: el conjunt d'ecosistemes amb aptitud i vocació productiva d'ús agrícola, ramader o forestal, transformats per l'explotació i l'ocupació humanes i que són, majoritàriament, destinats a la producció d'aliments i matèries primeres, o susceptibles d'ésser-hi destinats, i que formen part essencial de la matriu territorial.
- b) *Espai agrícola*: l'espai agrari conreat o apte per a ésser conreat i que disposa de la infraestructura necessària per a dur a terme l'activitat agrícola.
- c) *Espai ramader*: l'espai agrari destinat a pastura o que és apte per a pastura i que inclou les zones de pastura, constituïdes per àrees herbàcies i àrees mixtes de matolls i herbes aprofitades a dent, i les d'aprofitament pecuari dels boscos i la infraestructura necessària per a dur a terme l'activitat ramadera i de pastura.
- d) *Espai forestal*: l'espai agrari que té ecosistemes forestals poblats d'espècies arbòries o arbustives, de matolls i d'herbes amb aptitud i vocació productiva de béns i serveis, o que constitueixen marges, i inclou les infraestructures necessàries per a dur a terme les activitats i les funcions derivades del seu ús, com ara pistes i camins forestals, infraestructures i zones estratègiques per a la prevenció d'incendis.

2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per *espai d'alt valor agrari* el que assoleix un valor significatiu en els factors socioeconòmics, ambientals i territorials que caracteritzen els espais agraris, és d'interès general per a la societat i ha d'ésser protegit, encara que actualment no s'hi dugui a terme cap activitat agrària. Els espais d'alt valor agrari s'han de definir en el procés d'elaboració del Pla territorial sectorial agrari,

d'acord amb el que disposa l'article 7.

3. Són espais agraris, d'acord amb les definicions que estableix l'apartat 1:

- a) Els guarets.
- b) Les superfícies de pastura, sens perjudici d'ésser considerades terreny forestal de conformitat amb el que estableix l'article 2.2 de la Llei 6/1988, del 30 de març, forestal de Catalunya.
- c) Els erms que tenen les característiques adequades per a ésser conreats amb unes mínimes condicions que permeten d'obtenir rendiments que en fan viable l'explotació, inclosos els situats als límits dels boscos.
- d) Els espais que acullen infraestructures o elements de suport i servei a la producció agrària.
- e) Els espais que tenen alguna o algunes de les característiques descrites en l'apartat 1 i que estan inclosos als espais naturals protegits per qualsevol dels dispositius previstos en els plans territorials sectorials, sens perjudici de la regulació sectorial d'aquests espais naturals.
- f) Els edificis construïts en sòl no urbanitzable, estiguin en ús o no, i amb una finalitat agrària o que, en algun moment, han estat relacionats amb l'activitat agrària.
- g) Qualsevol altra superfície qualificada d'agrària en la normativa de la Unió Europea als efectes de la política agrària comuna.

4. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per *sostenibilitat de l'activitat agrària* la capacitat de dur a terme una activitat agrària que garanteix els elements següents:

- a) La producció i el subministrament de béns i d'aliments per a la societat, que l'orientin cap a la sobirania alimentària.
- b) L'equilibri territorial i la preservació del món rural.
- c) La gestió del medi, el respecte per les condicions ambientals i la conservació de la biodiversitat.
- d) La capacitat de generar serveis complementaris per a la societat per a millorar-ne la qualitat de vida.
- e) El fet d'ésser econòmicament viables.

5. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per *bones pràctiques agràries* el conjunt de tècniques i pautes orientades a l'explotació agrària enfocades a garantir la sostenibilitat ambiental, econòmica i social dels productes agrícoles, ramaders i silvícoles.

Article 4

Actuacions de promoció i normes sobre la gestió sostenible dels espais agraris

1. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha de dur a terme les actuacions de promoció, assistència tècnica i divulgació dels mètodes i les tècniques per a una gestió sostenible dels espais agraris, en particular les relatives a l'aplicació de bones pràctiques agràries.

2. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural, per a acomplir el que estableix l'apartat 1, ha d'elaborar i difondre normes i recomanacions sobre els aspectes següents:

- a) Tècniques, rotacions i alternatives de conreu, amb l'objectiu d'assegurar la fertilitat dels sòls i llur sostenibilitat futura.
- b) Millora de la fertilització i l'aplicació de matèria orgànica al sòl.
- c) Treballs i operacions del sòl o als sòls que poden incidir sobre la capacitat agrològica, per l'erosió, la compactació o la salinització del terreny, entre altres processos.

- d) Instruments d'ordenació forestal.
- e) Gestió de prats i pastures.
- f) Directrius sobre el paisatge agrari.
- g) Directrius de gestió forestal i prats de pastures.
- h) Altres aspectes que entrin en el marc de les seves competències.

Capítol II

Planificació territorial sectorial agrària

Secció primera

Instruments de la planificació territorial sectorial agrària

Article 5

Tipologia d'instruments de la planificació territorial sectorial agrària

Són instruments bàsics de la planificació territorial sectorial agrària:

- a) El Pla territorial sectorial agrari de Catalunya.
- b) Els plans territorials sectorials agraris específics.

Secció segona

Pla territorial sectorial agrari de Catalunya

Article 6

Definició i contingut del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya

1. El Pla territorial sectorial agrari és l'instrument d'ordenació per a l'aplicació a Catalunya de les polítiques que estableix aquesta llei i ha de desenvolupar les previsions del Pla territorial general de Catalunya i facilitar-ne el compliment.
2. El Pla ha de contenir una estimació dels recursos disponibles, de les necessitats i dels dèficits territorialitzats del sector agrari, i ha de determinar les prioritats d'actuació i definir estàndards i normes de distribució territorial.
3. El Pla ha de prendre com a base la informació que consta en el cadastre, en el mapa de sòls de Catalunya, en els registres oficials, en els instruments d'ordenació forestal, en la informació cartogràfica oficial de Catalunya i en el sistema d'informació geogràfica de parcel·les agrícoles (SIGPAC).
4. El Pla ha d'incloure anàlisis detallades, pel que fa als aspectes següents:
 - a) Els factors que ajuden a caracteritzar els espais agraris:
 - 1r. Factors socioeconòmics: productivitat agrícola, ramadera i forestal; abandonament; model productiu; producció en denominació d'origen (DO) i en indicació geogràfica protegida (IGP) i marques de qualitat; grau d'inversió en infraestructures; grau de diversificació econòmica, i mà d'obra agrària.
 - 2n. Factors ambientals: connectivitat ecològica; grau de biodiversitat; risc de contaminació i degradació dels sòls; estat de conservació dels hàbitats, i espais naturals protegits de Catalunya, especialment els inclosos en l'àmbit d'espais naturals de protecció especial.
 - 3r. Factors territorials: ordenació territorial i urbanística; qualitat del sòl i capacitat agrològica del sòl; connectivitat de l'espai agrari; pressió antròpica; periurbanitat; valors de paisatge, i orografia i

climatologia.

b) La identificació i la localització de les zones d'activitat agrària periurbana, especialment, els parcs agraris existents o de nova creació, i l'anàlisi de les principals problemàtiques que les poden afectar, des del punt de vista de les produccions agràries.

c) La identificació i la localització de les infraestructures agràries més rellevants i, en particular, l'inventari dels regadius existents i les previsions per al futur, d'acord amb el que estableixen el Pla de regadius de Catalunya i la planificació hidrològica.

d) La projecció territorial de les dades econòmiques i productives del sector agrari, tenint en compte la informació que consta en el cadastre, en el mapa de sòls de Catalunya, en els registres oficials o en la informació cartogràfica oficial de Catalunya, entre altres fonts.

e) La identificació i la localització de les problemàtiques que poden afectar les zones inundables, els espais naturals protegits o les zones vulnerables.

5. El Pla ha d'incloure, entre altres, les determinacions següents:

a) La identificació dels espais d'alt valor agrari, definits pels plans territorials sectorials, la integritat i la naturalesa dels quals es consideri necessari preservar d'acord amb els valors, les característiques i l'interès general que tinguin per a l'equilibri territorial o per al manteniment i la continuïtat de la producció agrària; el valor social, històric i ecològic; l'emplaçament en zones d'agricultura periurbana o en àrees afectades significativament per grans infraestructures que poden ésser qualificades de sistemes generals, i la funció de creació de mosaic agroforestal per a la prevenció d'incendis forestals.

b) La descripció dels principals valors de cadascun dels espais d'alt valor agrari segons el que estableix l'article 6.4.a.

c) Els criteris per a la localització preferent de les infraestructures de suport a les activitats agràries que sigui necessari impulsar a les àrees rurals.

d) Els indicadors per al seguiment i l'avaluació de l'aplicació del Pla.

e) El procediment per a modificar i revisar el Pla.

6. Els plans urbanístics han d'ésser coherents amb les determinacions del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya i n'han de facilitar l'acompliment, d'acord amb l'article 13.2 del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, del 3 d'agost.

7. El Pla territorial sectorial agrari de Catalunya pot ésser objecte de concreció i de desenvolupament parcial per mitjà dels plans territorials sectorials agraris específics, segons el que determini el pla mateix i d'acord amb l'article 7.

Article 7

Elaboració i tramitació del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya

1. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha d'elaborar el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya amb la col·laboració del departament competent en matèria de planificació territorial, ordenació del territori i protecció i conservació del medi ambient i la biodiversitat, i n'han d'emetre l'informe preceptiu.

2. El procediment d'elaboració del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya ha d'incloure la participació dels ciutadans i els ens locals, d'entitats ecologistes, dels col·legis professionals en matèria d'agronomia i

forests, de les organitzacions empresarials i professionals agràries, de les organitzacions i les associacions forestals, i també la representació del món cooperatiu agrari, a fi de conèixer i ponderar els interessos privats i públics relacionats, i altra societat civil organitzada.

3. L'elaboració i la tramitació del Pla ha de seguir el procediment d'avaluació ambiental estratègic, d'acord amb la legislació vigent en matèria d'avaluació ambiental.

4. Les aprovacions inicial i provisional del Pla són competència del conseller del departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural.

5. Correspon al Govern d'aprovar el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya i presentar-lo al Parlament.

Secció tercera

Plans territorials sectorials agraris específics

Article 8

Els plans territorials sectorials agraris específics

1. El Pla territorial sectorial agrari de Catalunya, segons el que determini, pot ésser objecte de complementació, concreció i desenvolupament parcial per mitjà de plans territorials sectorials agraris específics, que poden fer referència a àrees concretes del territori amb una estructura de l'espai agrari molt ben definida, en les quals és necessària una intervenció específica per raó de llurs característiques, llur problemàtica o llurs singularitats.

2. Els plans territorials sectorials agraris específics poden ésser elaborats i aprovats d'una manera anticipada al conjunt del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya, amb el seu mateix contingut, procediment i efectes, per al territori concret que els és àmbit d'aplicació, el qual ha d'ésser amb un àmbit geogràfic coherent.

3. Els plans territorials sectorials agraris específics han de contenir la informació següent:

a) Una estimació dels recursos disponibles i de les necessitats i els dèficits, territorialitzats pel sector corresponent.

b) Una determinació de les prioritats d'actuació.

c) Una definició d'estàndards i normes de distribució territorial.

4. El procediment d'elaboració i tramitació dels plans territorials sectorials agraris específics s'ha d'ajustar al que estableix l'article 7.

Capítol III

Anàlisi d'afectacions agràries

Article 9

Relacions entre la planificació territorial sectorial agrària, el planejament urbanístic i la protecció ambiental

1. El planejament urbanístic ha d'ésser coherent amb les determinacions de la planificació territorial sectorial agrària i n'ha de facilitar el compliment.

2. En la redacció dels plans generals d'ordenació urbanística municipal (POUM), s'ha de tenir en compte, quan es defineixen quins terrenys es reclassifiquen i passen d'ésser no urbanitzables a urbanitzables, el

que estableix el pla territorial sectorial agrari específic de la zona de què es tracta i l'afectació, directa i indirecta, que es produeix a les explotacions agràries existents.

3. La reclassificació a què fa referència l'apartat 2 requereix un informe del departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural.

4. Les declaracions d'espais naturals per acord del Govern, els plans de gestió i ús d'aquests espais, els plans especials que els regulen i la planificació territorial sectorial agrària han d'ésser coherents entre si, amb la integració de tots els béns jurídics.

Article 10

Anàlisi d'afectacions agràries

1. Les figures de planejament territorial i urbanístic que afecten els espais agraris i els projectes d'obres que s'hi hagin de desplegar han d'incorporar en les memòries corresponents, d'una manera total o parcial, una anàlisi d'afectacions agràries que avalui les afectacions sobre els espais agraris que poden derivar del pla o el projecte que es vol dur a terme. Resten exempts d'aquesta obligatorietat els projectes que tenen com a únic objecte la protecció civil en supòsits d'emergència o que deriven de situacions hidrològiques extremes declarades per l'administració competent o de desastres naturals com els incendis forestals.

2. Per a elaborar una anàlisi d'afectacions agràries, s'han de tenir en compte els factors a què fa referència l'article 6.4.a.

3. El contingut de l'informe d'anàlisi d'afectacions agràries és vinculant per al promotor del document objecte d'anàlisi, en els termes que estableix l'informe mateix.

4. Els instruments d'aprovació de les obres i les infraestructures subjectes a la Llei 3/2007, del 4 de juliol, de l'obra pública, han d'incorporar, si escau, una anàlisi d'afectacions agràries, d'acord amb el que estableix l'article 12.

Article 11

Contingut de l'anàlisi d'afectacions agràries

L'anàlisi d'afectacions agràries ha de contenir la informació següent:

a) La descripció exhaustiva i precisa de la situació present de l'espai agrari afectat per la nova planificació.

b) La delimitació de les superfícies sobre les quals s'han de desplegar les previsions del pla o el projecte de què es tracta.

c) La justificació de la demanda d'espai agrari que es pretén destinar a altres finalitats diferents de les que es determinen en aquesta llei i en la normativa que la desplega.

d) L'anàlisi comparativa de les diverses alternatives possibles quant a les noves implantacions o els nous usos en l'espai agrari, tenint en compte els factors a què fa referència l'article 6.4.a.

e) La motivació de les solucions proposades, que s'han d'acreditar des dels punts de vista jurídic i tècnic.

f) L'anàlisi dels efectes de la planificació o de les actuacions sobre l'activitat agrària de les explotacions de l'entorn de l'actuació que poden veure afectada llur activitat productiva.

g) L'anàlisi, si escau, de les afectacions a les distàncies de les instal·lacions ramaderes que marca la

legislació sectorial i a altres distàncies que poden afectar edificacions agràries en general, en aplicació del criteri de reciprocitat, que exigeix per a les noves construccions no agràries una distància adequada, d'acord amb la normativa sectorial agrària, de les construccions ramaderes, agrícoles i forestals ja existents, a fi que aquestes explotacions puguin dur a terme llur activitat amb normalitat.

h) L'establiment, si escau, de mesures correctores i compensatòries, que han d'ésser necessàriament dins el mateix àmbit geogràfic.

i) La justificació, si escau, del fet que no hi ha alternatives possibles a les actuacions previstes a l'espai agrari afectat.

j) L'anàlisi i motivació de les solucions proposades per a dotar el conjunt de carreteres i de camins de servei de funcionalitat vial suficient i de sostenibilitat per a l'ús de vehicles especials agraris.

Article 12

Tramitació de l'anàlisi d'afectacions agràries

1. El contingut de l'anàlisi d'afectacions agràries, que ha de formar part de la memòria de les figures de planejament territorial i urbanístic i dels projectes d'obres que indiquen els articles 9 i 10, ha d'ésser avaluat per l'òrgan que els ha d'aprovar. En especial, l'anàlisi d'afectacions agràries s'ha de tenir en compte en els informes preceptius que elabora el departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural.

2. L'òrgan competent ha de valorar els informes preceptius d'anàlisi d'afectacions agràries, en el termini d'un mes, si es tracta d'informes sobre projectes d'obres i infraestructures i de figures de planejament urbanístic derivat i, en el termini de dos mesos, si es tracta de figures de planejament territorial o de planejament urbanístic general, de declaracions d'espais naturals aprovades per un acord del Govern, de plans de gestió i ús d'aquests espais i de plans especials que els regulen, i també en la resta de supòsits.

Capítol IV

Sistema d'informació dels espais agraris i instruments de seguiment i protecció

Article 13

Sistema d'informació dels espais agraris

1. Per a assegurar una protecció adequada dels espais agraris i complir els preceptes d'aquesta llei i d'altra normativa concurrent, el Govern, per mitjà del departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural, ha de dissenyar, implantar i gestionar un sistema d'informació i vigilància de l'estat dels espais agraris.

2. El sistema d'informació dels espais agraris té per objecte:

a) Caracteritzar els espais agraris en relació amb els factors a què fa referència l'article 6.4.a amb la finalitat de protegir-los, tenint en compte les especificacions per a l'execució del mapa de sòls a escala 1:25.000, d'acord amb les funcions de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

b) Elaborar el catàleg de sòls i dels espais agraris amb risc de degradació.

c) Conèixer l'evolució de l'estat dels espais agraris al llarg del temps com a conseqüència de les accions,

les pressions i les amenaces de què poden ésser objecte.

d) Catalogar els espais agraris segons els valors que assenyala el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya, d'acord amb els articles 6.3 i 6.4.

e) Aportar als agents públics i privats que són usuaris actuals o potencials dels espais agraris la informació necessària per a fer-ne la preservació, la gestió i l'ús adequats.

3. El sistema d'informació dels espais agraris ha de permetre dur a terme les funcions següents:

a) Elaborar i aprovar normes sobre cartografia i estudis dels espais agraris, tenint en compte les especificacions per a l'execució del mapa de sòls a escala 1:25.000 de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya i els factors a què fa referència l'article 6.4.a.

b) Elaborar la cartografia dels espais agraris i gestionar les bases de dades que hi estan associades, de manera que siguin degudament accessibles per als usuaris, funcions que corresponen per llei a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

c) Controlar l'estat dels espais agraris i fer-ne un seguiment.

4. La informació disponible al sistema d'informació dels espais agraris s'ha de tenir en compte obligatòriament en totes les activitats de planificació territorial, de caràcter general o sectorial, sota la competència de qualsevol administració pública de Catalunya.

Article 14

Normes per al sistema d'informació dels espais agraris

1. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural, per a fer possible la incorporació de la informació sobre espais agraris al sistema d'informació dels espais agraris d'una manera compatible, homogènia i accessible, ha de dictar les normes referents a la metodologia tècnica sobre els aspectes següents:

a) L'elaboració de la cartografia i els sistemes de classificació dels espais agraris.

b) La metodologia dels sistemes de mostreig i de la identificació dels espais d'alt valor agrari.

c) Els mètodes analítics.

d) Els valors de referència dels paràmetres objecte d'avaluació per sobre o per sota dels quals es donen situacions problemàtiques que han d'ésser objecte de correcció, de restricció d'usos o d'especial atenció.

e) El sistema de suport i de gestió del sistema d'informació dels espais agraris.

2. Les normes per al sistema d'informació dels espais agraris són de compliment obligat per a tota l'activitat de cartografia, caracterització o avaluació dels espais agraris duta a terme amb fons públics a Catalunya i tenen la consideració de recomanacions quan els treballs que es facin siguin a càrrec d'entitats privades.

Article 15

Pla de seguiment de l'estat dels espais agraris

1. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha d'establir, triennalment, un pla de seguiment, de caracterització, d'avaluació i de control o inspecció de l'estat dels espais agraris, amb el contingut bàsic següent:

a) Una determinació de les prioritats territorials a fi de caracteritzar els espais agraris, tenint en compte paràmetres de qualitat i de risc de degradació o erosió, entre altres aspectes, tenint en compte els factors enumerats en l'article 6.4.a.

b) L'abast de la tasca cartogràfica que s'ha de desenvolupar durant el trienni.

c) L'abast de les activitats de mostreig i les analítiques per a fer el seguiment i el control regular de la qualitat dels espais agraris i de llur evolució.

d) El pressupost destinat al pla de seguiment.

2. Correspon al departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural coordinar i, si escau, executar les actuacions previstes en el programa de cartografia i de seguiment de l'estat dels espais agraris.

3. Tota actuació sobre la cartografia i el seguiment de l'estat dels espais agraris que pot ésser duta a terme per altres departaments o organismes de la Generalitat de Catalunya diferents del departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha de tenir en compte les normes a què fa referència l'article 14 i ha d'incorporar al sistema d'informació dels espais agraris la informació generada.

Capítol V

Infraestructures als espais agraris

Secció primera

Infraestructures d'interès general a l'espai agrari

Article 16

Concepte i classificació de les infraestructures d'interès general a l'espai agrari

Als efectes d'aquesta llei, són *infraestructures d'interès general a l'espai agrari* les que s'instal·len a l'espai agrari o l'empren i que no són només d'interès agrari, sinó d'interès per a tota la societat i l'activitat econòmica. Les infraestructures d'interès general a l'espai agrari es classifiquen en els tipus següents:

a) Aeroports, xarxes ferroviàries i xarxes viàries –carreteres, autopistes i altres vies– que ocupen un espai agrari.

b) Instal·lacions de producció i transformació d'energia, i xarxes de distribució d'energia i telecomunicacions, aèries o soterrades.

c) Infraestructures necessàries per a la prevenció i l'extinció dels incendis forestals.

Article 17

Obres per a la construcció d'infraestructures d'interès general a l'espai agrari

1. Les obres per a la construcció d'infraestructures d'interès general a l'espai agrari han de complir el que estableixen el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya i el pla territorial sectorial agrari específic de la zona on s'instal·li, amb l'objectiu d'adaptar al màxim possible l'afectació d'aquesta infraestructura sobre el sòl agrari, la pèrdua de sòl productiu i la prevenció d'incendis forestals.

2. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha d'avaluar la preceptiva

anàlisi d'afectacions agràries quant a l'afectació que la infraestructura projectada té sobre l'espai agrari, i ha d'establir correccions i modificacions al projecte.

3. Si la infraestructura projectada té una afectació sobre un espai catalogat d'alt valor agrari, se'n requereix una justificació específica al promotor de la infraestructura, que ha d'ésser valorada pel departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural.

Secció segona

Infraestructures agràries

Article 18

Concepte i classificació de les infraestructures agràries

Als efectes d'aquesta llei, són *infraestructures agràries* el conjunt d'elements materials necessaris per a l'accés a l'espai rural, per a l'exercici i el garantiment de l'activitat agrària i la prevenció d'incendis forestals i per a la implantació i el manteniment de la indústria agroalimentària. Les infraestructures agràries es classifiquen de la manera següent:

- a) Infraestructures hidràuliques vinculades a la producció i la transformació de productes agraris, que estan formades per tots els elements necessaris per a la captació, el transport, l'emmagatzematge i la distribució de l'aigua fins als conreus, les explotacions agràries o altres emplaçaments situats als espais agraris. Resten incloses en aquesta categoria les xarxes de drenatge i de desguassos generals que passen per sòls agraris fins a col·lectors principals, rius o rieres naturals.
- b) Xarxes viàries rurals, que estan formades per camins rurals i per les vies pecuàries, que es regeixen pel que estableix la normativa específica corresponent.
- c) Infraestructures necessàries per a la concentració parcel·lària, a les quals s'integren els camins rurals que es requereixen per a donar servei a les explotacions agràries una vegada reestructurades després del procés de concentració, així com els dispositius de drenatge i els desguassos necessaris. També en formen part les infraestructures derivades de l'execució de les mesures correctores que es poden exigir per mitjà de la corresponent declaració d'impacte ambiental i les que són necessàries per a l'aplicació efectiva del procediment administratiu i per a la conservació i el millorament dels elements naturals, arquitectònics o ambientals que calgui preservar.
- d) Altres infraestructures vinculades a l'activitat agrària que li aporten valor i dinamització econòmica, que són necessàries per a garantir les activitats agràries diferents de les que especifiquen les lletres *a*, *b* i *c* i s'han de fer a escala de l'explotació agrària per a emprar-les, com les edificacions agràries i forestals; les infraestructures relacionades amb l'energia, les tecnologies de la informació i la comunicació, l'emmagatzematge i el tractament de les dejeccions ramaderes i de la biomassa; les infraestructures que comporten una primera transformació i la venda directa del producte agrari, com ara obradors i agrobotigues, i altres infraestructures, com ara centres d'agroturisme i granges escola, i les cabanes de pastor, els murs de pedra seca, les basses o els abeuradors.

Article 19

Camins rurals

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per *camí rural* la via, pavimentada o no, que no forma part de la

xarxa de carreteres, però que n'és complementària i contribueix a la vertebració del territori rural, i que, en particular, dona accés a nuclis rurals o a masies habitades o els comunica amb una carretera o un vial d'ordre superior, permet d'accedir a les explotacions agràries i facilita els treballs necessaris que s'hi han de fer per a la producció agrària i la comunicació amb punts d'interès turístic, cultural o patrimonial.

2. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha d'elaborar, en col·laboració amb les administracions locals, un inventari dels camins rurals existents a Catalunya amb l'objectiu de disposar d'un catàleg de camins rurals en què s'especifiquin la titularitat i les característiques de cadascun, com és el cas dels camins ramaders.

3. Per a elaborar l'inventari de camins rurals que estableix l'apartat 2, s'ha de partir de la classificació de camins rurals següent:

a) *Camins primaris*: són els camins rurals de connectivitat intramunicipal i intermunicipal.

b) *Camins secundaris*: són els camins rurals que donen accés a activitats agràries i a habitatges en ús.

c) *Camins terciaris*: són els camins que passen per l'espai agrari; hi resten incloses les pistes forestals necessàries per a la gestió de l'espai forestal.

Article 20

Obres per a la construcció o el millorament d'infraestructures agràries

1. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha de planificar, promoure i dur a terme obres per a l'execució d'infraestructures agràries, particularment les que tenen relació amb el regadiu, la concentració parcel·lària i la xarxa viària rural, sempre seguint les indicacions del que estableix el pla territorial sectorial agrari específic de la zona corresponent.

2. Es poden dur a terme obres en infraestructures agràries d'iniciativa pública per a implantar instal·lacions industrials vinculades a l'activitat agrària o grans equipaments o serveis d'interès agrari en el medi rural quan, per llur incidència econòmica, social o ambiental, transcendeixin els interessos locals i donin resposta a les exigències del model d'ordenació territorial que estableixen el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya o els plans territorials que el desenvolupin.

3. Les obres de millorament i de construcció d'infraestructures agràries han de contribuir a la millora de l'eficiència de les activitats dutes a terme als espais agraris, de tots els mitjans necessaris per a la producció agrària i, molt particularment, dels recursos naturals, i també a la preservació i la sostenibilitat econòmica, ambiental i social dels espais agraris.

Article 21

Unitats mínimes de conreu

El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha d'analitzar tota actuació sobre els espais agraris per a verificar que les parcel·les resultants després de l'actuació no queden per sota de les unitats mínimes de conreu que estableix la normativa vigent, a excepció dels casos degudament justificats o els casos en què les parcel·les són inferiors a les unitats mínimes de conreu abans de l'actuació, i ha de vetllar perquè la reducció de superfície conreable que pugui ocasionar l'actuació plantejada sigui sempre la mínima imprescindible.

Capítol VI

Activitat agrària periurbana

Article 22

Concepte i condicions de l'activitat agrària periurbana

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per *activitat agrària periurbana* la que es duu a terme en zones perifèriques d'àrees urbanes i té les característiques següents:

- a) És objecte d'una forta pressió urbanística.
- b) Té la competència d'altres sectors econòmics per a l'ús del sòl i dels recursos necessaris per a la producció d'aliments.
- c) Està sotmesa a inestabilitat per les perspectives d'ús del sòl.
- d) Té una alta fragmentació parcel·lària.
- e) Està sotmesa a pressió per un ús social intensiu, que pot generar incompatibilitats amb l'activitat agrària.

2. Tota activitat agrària periurbana ha de complir les condicions següents:

- a) Produir aliments i productes forestals, tant pel que fa a béns com a serveis.
- b) Contribuir a la qualitat del medi ambient i oferir serveis ambientals i forestals.
- c) Ésser una activitat professional.
- d) Aportar valors socials i culturals.

3. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha d'identificar i delimitar les zones amb activitat agrària periurbana, tenint en compte els factors enumerats en l'article 6.4.a, i ha de vetllar perquè tots els plans territorials sectorials agraris específics reconeixin els parcs agraris existents o altres noves iniciatives de protecció que es puguin proposar.

4. Les zones amb activitat agrària periurbana s'han de tenir en compte quan es programen mesures de foment de l'activitat agrària i de desenvolupament rural, per a garantir que la viabilitat de les explotacions no resti compromesa fruit de llur emplaçament.

5. Les parcel·les agrícoles periurbanes que, per abandonament, es troben cobertes per massa forestal es poden recuperar com a terres agrícoles amb l'autorització preceptiva.

Capítol VII

Instrument per a la recuperació i la preservació de la capacitat productiva dels espais agraris en desús

Article 23

Parcel·la agrícola i ramadera en desús

1. Als efectes d'aquesta llei, són *parcel·les agrícoles i ramaderes en desús* les que no arriben a assolir almenys el 50% dels rendiments físics mitjans de les explotacions agràries de la comarca on estan situades, els quals s'han de quantificar d'acord amb les estadístiques oficials que elabora i publica el departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural i comparant els mateixos àmbits productius, i sempre que aquest desús sigui per causes imputables als propietaris o als titulars de l'explotació agrària.

2. Són parcel·les agrícoles i ramaderes en desús les que tenen alguna de les característiques següents:

- a) Les parcel·les que tenen sòls en procés de degradació i sense que s'hi apliquin mesures correctores,

cas en el qual, per a mantenir la parcel·la agrícola i ramadera en condicions, s'han de complir, com a mínim, els criteris de la condicionalitat o, alternativament, el criteri de bones pràctiques agràries, de conformitat amb la normativa de desplegament d'aquesta llei.

b) Les parcel·les que tenen sòls on les males pràctiques agràries o els usos inconvenients posen en perill collites veïnes, l'aprofitament de les parcel·les confrontants o el medi natural.

c) Les parcel·les agrícoles periurbanes on el mateix estat d'abandonament o els usos inconvenients comporten un risc d'incendi forestal que afecta el nucli de població o el medi natural.

d) Les parcel·les que tenen sòls que romanen sense activitat agrícola i ramadera durant tres anys consecutius, llevat que es permeti per motius agronòmics o ambientals o per altres causes justificades.

e) Les parcel·les en les quals no s'han dut a terme activitats d'explotació o de conservació, en un període d'almenys cinc anys, i sense cap causa que ho justifiqui.

3. Les parcel·les classificades com a sòl urbanitzable, amb independència del règim de drets i deures que els atorga la legislació en matèria d'urbanisme, poden ésser considerades parcel·les agrícoles i ramaderes en desús fins que es desenvolupi el corresponent planejament urbanístic classificat.

4. Als espais declarats espais naturals protegits, les parcel·les que es demostra que es destinen a usos ambientals i que disposen d'un pla de gestió específic no han d'ésser declarades parcel·les agrícoles i ramaderes en desús, encara que compleixin les condicions que assenyala l'apartat 1.

5. La concreció de les consideracions objectives per a determinar que una parcel·la és una parcel·la agrícola i ramadera en desús s'ha de fer per reglament, en consonància amb el que estableix l'article 25.

Article 24

Inventari de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús

1. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural, en col·laboració amb l'Administració local i les organitzacions professionals agràries més representatives i les que representen el món cooperatiu agrari, que formen part de la Taula Agrària, i els membres col·legiats dels col·legis professionals amb competències en agronomia, ha d'identificar les zones on és probable que hi hagi parcel·les agrícoles i ramaderes en desús, amb l'objectiu de tenir-ne un inventari, poder programar les actuacions que s'hi han de dur a terme i preservar la capacitat productiva del sector agrari.

2. Tota persona que vulgui identificar parcel·les agrícoles i ramaderes en desús i formi part de les organitzacions de l'apartat 1, s'ha de registrar en una base de dades de l'Administració per a donar-se d'alta.

Article 25

Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús

1. Es crea el Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús, que depèn del departament en matèria agrària i de desenvolupament rural i inclou les parcel·les que formen part de l'inventari al qual fa referència l'article 24 i que han estat qualificades de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús. Aquestes parcel·les resten sota la gestió del departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural.

2. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha de crear mecanismes

d'intermediació per a afavorir la continuïtat de l'activitat agrària a les parcel·les que deixen d'ésser explotades per llur titular.

3. El Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús ha d'impulsar fórmules de cessió de l'ús d'aquestes parcel·les i en pot promoure el lloguer, salvaguardant el dret de propietat i permetent l'obtenció de rendes.

4. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha de promoure l'aprovació, en el termini de sis mesos a partir de la data de publicació d'aquesta llei, d'un reglament que reguli el funcionament del Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús.

5. Tota parcel·la agrícola i ramadera qualificada de parcel·la en desús, de la qual no es pot identificar el titular, resta sota l'administració del Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús, que pot signar contractes d'arrendament i de cessió. Si s'identifica el propietari de la parcel·la agrícola i ramadera en desús, aquest pot recuperar-ne la gestió en les condicions que estableix l'article 26.

6. El Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús té les funcions següents:

a) Establir un registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús, diferenciant les que estan en disposició d'ésser arrendades de les que no ho estan i de les que estan en tràmit d'inscripció en aquest registre.

b) Establir la renda de lloguer anual per a cadascuna de les parcel·les agrícoles i ramaderes en desús que estiguin en disposició d'ésser arrendades, la valoració de la qual s'ha d'ajustar al que estableix la legislació aplicable en matèria de règim de sòl i de valoracions dels arrendaments rústics.

c) Recollir les sol·licituds de parcel·la agrícola i ramadera en desús que presentin els interessats.

d) Adjudicar les parcel·les als sol·licitants, per mitjà de l'establiment d'un contracte de lloguer entre el propietari de la parcel·la i el sol·licitant, a partir d'una convocatòria pública per concurrència competitiva.

e) Establir les condicions que han de complir els interessats per a accedir a les parcel·les, que s'han de fixar per reglament. El reglament regulador i les bases de cada convocatòria han de prioritzar l'adjudicació dels contractes als interessats que compleixen un o diversos dels requisits següents:

1r. Joves.

2n. Dones.

3r. Persones amb formació reglada en qualsevol àmbit de l'agricultura o la ramaderia.

4t. Persones físiques o jurídiques que tenen com a objecte social l'explotació agrària de la terra i que tenen la qualificació de prioritàries.

5è. Persones que ja treballen parcel·les situades en la mínima distància possible de la parcel·la objecte de la sol·licitud.

6è. Entitats amb personalitat jurídica que treballen amb persones amb discapacitats psíquiques o físiques i amb risc d'exclusió social, i que tenen especials dificultats per a trobar feina.

f) Fer un seguiment del compliment de les clàusules que estableix el contracte de lloguer.

7. El departament competent en matèria d'agricultura i de desenvolupament rural ha d'incorporar d'ofici en el Registre les parcel·les que són de titularitat pública o de les quals l'Administració té la gestió efectiva, de qualsevol nivell administratiu, i que estan en desús, i n'ha de fer la publicitat pertinent.

8. El Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús ha de tenir en compte i ha d'establir mecanismes de relació pertinents amb les iniciatives que l'Administració local hagi posat en

funcionament amb el mateix objectiu que aquest registre

Article 26

Recuperació d'una parcel·la agrícola i ramadera en desús

El propietari d'una parcel·la que està en situació de lloguer en el Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús pot recuperar la possibilitat de treballar-la en les condicions següents:

- a) Si no hi ha cap contracte de lloguer vigent en el moment en què el propietari vol recuperar la parcel·la i manifesta el compromís de posar-la en producció.
- b) Si hi ha un contracte de lloguer, quan aquest finalitzi. Si el propietari vol cancel·lar el contracte de lloguer, ha d'indemnitzar el llogater per l'import de les inversions que ha fet a la parcel·la.

Article 27

Declaració de parcel·la agrícola i ramadera en desús

1. Les persones físiques que són agricultors professionals, a títol individual o per mitjà de les organitzacions professionals més representatives; les cooperatives agràries; les persones jurídiques que tenen com a objecte social l'explotació agrària de la terra, i les persones que són membres de col·legis professionals relacionats amb l'activitat agrària, poden comunicar la presumpta existència d'una parcel·la agrícola i ramadera en desús al departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural, a les seus dels serveis territorials o per mitjà de la xarxa d'oficines comarcals.
2. Si el departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural aprecia que la parcel·la de què es tracta té alguna de les característiques que estableix l'article 23, s'ha d'iniciar un procediment d'ofici per a declarar-la en desús.
3. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural, des l'inici del procediment de la declaració de parcel·la agrícola i ramadera en desús, ha de promoure el contacte amb qui té la propietat de la parcel·la per a esbrinar quines són les causes de la manca d'activitat agrària i ha d'advertir el titular de les conseqüències del manteniment d'aquesta situació.
4. La declaració de parcel·la agrícola i ramadera en desús s'ha de fer per mitjà d'una resolució dictada pel director general competent en matèria agrària i de desenvolupament rural, que s'ha de fonamentar en un informe tècnic emès pels serveis del seu departament.
5. Abans de dictar la resolució de declaració de parcel·la agrícola i ramadera en desús, s'ha de donar audiència al titular o als titulars de la parcel·la afectada i obrir un període d'informació pública de l'expedient per un termini de vint dies.
6. Contra la resolució que declara una parcel·la agrícola i ramadera en desús, es pot interposar un recurs d'alçada davant el conseller competent en matèria agrària i de desenvolupament rural.

Article 28

Efectes de la declaració de parcel·la agrícola i ramadera en desús

1. Tota parcel·la agrícola i ramadera en desús passa a formar part, d'una manera provisional, del Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús, fet que s'ha de comunicar al propietari i al titular de l'explotació agrària, si escau.
2. El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha de fer un seguiment de

la utilització de les parcel·les declarades parcel·les agrícoles i ramaderes en desús.

3. Una vegada transcorreguts tres mesos des de la declaració de parcel·la agrícola i ramadera en desús, si es mantenen les circumstàncies que van motivar la declaració, s'entén incomplerta la funció social de l'ús de la terra i, com que s'infrutilitza, la parcel·la passa a formar part, d'una manera definitiva, del Registre de parcel·les agràries i ramaderes en desús, i pot comportar l'expropiació forçosa temporal del dret d'usdefruit de la parcel·la, d'acord amb la normativa en matèria d'expropiació forçosa.

4. L'arrendament forçós que estableixi l'Administració es regeix per la legislació catalana en matèria d'arrendaments rústics.

5. La durada de l'arrendament és la que estableix, per a cada tipologia de contracte, la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè.

Disposició addicional primera

Accés a les tecnologies de la informació i la comunicació

El departament corresponent ha d'elaborar un programa específic i definir accions concretes per a assegurar l'arribada de la telefonia mòbil i de la fibra òptica o d'altres sistemes sense fil, amb la mateixa qualitat i velocitat pel que fa a l'accés a les xarxes de veu i dades, i per a potenciar l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat agrària i ramadera de les zones periurbanes.

Disposició addicional segona

Formació, emprenedoria i innovació

1. El departament competent ha d'impulsar accions de formació, d'emprenedoria i d'innovació a les zones agràries periurbanes per a la població de les ciutats, i ha de posar un èmfasi especial als centres educatius.

2. El departament competent ha d'elaborar programes i impulsar aules de formació, d'emprenedoria, d'innovació i de divulgació destinats als centres educatius i als ciutadans en general per a donar a conèixer el procés de producció d'aliments.

Disposició addicional tercera

Abandonament de les finques a les zones de muntanya

El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha d'elaborar un programa específic, amb accions i recursos complementaris de suport, per a evitar l'abandonament de les finques a les zones de muntanya, amb l'objectiu de compensar les condicions climàtiques i orogràfiques que dificulten la viabilitat econòmica de les explotacions agràries i ramaderes als Pirineus.

Disposició addicional quarta

Extinció de les concessions administratives per a constituir explotacions familiars o comunitàries

1. S'extingeixen les concessions administratives atorgades amb la finalitat de constituir explotacions familiars o comunitàries, a les quals fa referència la Llei de reforma i desenvolupament agrari, aprovada pel Decret 118/1973, del 12 de gener, i adjudicades per l'extingit Institut Nacional de Reforma i

Desenvolupament Agrari (IRIDA), que va transferir les seves competències a la Generalitat de Catalunya per mitjà del Reial decret 241/1981, del 9 de gener, i el Reial decret 968/1986, del 25 d'abril, en matèria de desenvolupament agrari, i es van assignar al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca pel Decret 50/1981, del 2 de març, i el Decret 167/1986, del 5 de juny.

2. Resten sense cap efecte les concessions atorgades amb la finalitat de constituir explotacions familiars o comunitàries i se n'autoritza la cancel·lació registral, amb les limitacions dels supòsits entre vius i per causa de mort que estableixen l'article 28 i concordants de la Llei de reforma i desenvolupament agrari, aprovada pel Decret 118/1973, del 12 de gener.

Disposició addicional cinquena

Assessorament i acompanyament a l'arrendatari

El departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural ha de donar assessorament i acompanyament tècnic a l'arrendatari de la parcel·la en desús, per a garantir la viabilitat de la nova explotació agrària.

Disposició addicional sisena

Finques sense propietari conegut

1. Les finques objecte d'un procés de concentració parcel·lària el propietari de les quals és desconegut s'han d'incorporar en l'acta de reorganització de la concentració parcel·lària, en la qual s'ha de fer constar aquesta circumstància i consignar, si escau, les situacions possessòries existents. Aquestes finques no s'han d'inscriure en el Registre de la Propietat mentre no n'aparegui el propietari.

2. El departament competent en matèria de concentració parcel·lària està facultat, dins dels cinc anys següents a la data de l'acta de reorganització, per a reconèixer el domini de les finques a què fa referència l'apartat 1 a favor de qui ho acrediti suficientment i per a ordenar, en aquest cas, que es protocol·litzin les corresponents rectificacions de l'acta, de les quals el notari ha d'expedir una còpia a fi que s'inscrivin en el Registre de la Propietat amb subjecció al mateix règim de l'acta.

3. El departament competent en matèria de concentració parcel·lària resta facultat, fins que s'identifiqui el propietari, per a incloure les finques de propietari desconegut en el Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús.

Disposició final primera

Habilitació pressupostària

Els preceptes que eventualment comportin despeses amb càrrec als pressupostos de la Generalitat produeixen efectes a partir de l'entrada en vigor de la Llei de pressupostos corresponent a l'exercici pressupostari immediatament posterior a l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició final segona

Desplegament reglamentari

S'autoritza el Govern perquè dicti les disposicions necessàries per a desplegar i aplicar aquesta llei, sens perjudici de les habilitacions expresses de desplegament i execució que aquesta llei estableixi a favor del

departament competent en matèria agrària i de desenvolupament rural.

Disposició final tercera

Entrada en vigor

1. Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, sens perjudici del que estableix l'apartat 2.
2. [No vigent]

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 17 de juny de 2019

Joaquim Torra i Pla

President de la Generalitat de Catalunya

Afectacions passives (4)

Relacionada amb el DECRET 169/2023, de 12 de setembre, del procediment per declarar una parcel·la agrícola i ramadera en desús i del funcionament del Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús.

Article 28 apartat 3 modificat per l'article 89 de la LLEI 3/2023, del 16 de març, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic per al 2023.

Versió en occità, en varietat aranesa aprovada per l'ACORD de la Mesa del Parlament pel qual s'aprova la versió en occità (aranès) de la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris.

Disposició final tercera Apartat segon derogat per la DD del DECRET LLEI 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades.

Consideracions legals

Els textos consolidats (o versions actualitzades) de les normes que ofereix el Portal Jurídic de Catalunya no tenen caràcter oficial.

Enllaç a aquesta versió

<https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=852192&language=ca&validity=1966624&traceability=02>